

Географія глобалізаційних процесів

Тип дисципліни:

нормативна

Семестр:

перший

Обсяг дисципліни:

загальна кількість годин – 120(кредитів ЄКТС – 4), аудиторні години: лекції – 16, практичні – 16.

Лектори:

канд. геогр. наук, доцент Микитчин О.І.

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні вміти:

- аналізувати взаємостосунки держав на міжнародній арені, котрі сприятимуть затвердженню світу без насильства, забезпеченню всеосяжної безпеки, переходу держав й регіонів до стійкого розвитку, побудови на планеті гармонійної цивілізації, що включає різні держави, нації, культури, релігії;
- розкривати суть основних концепцій глобалістики за допомогою світоглядних теорій (ідей), які зумовлюють методологію виховання і навчання, становлення відповідного типу особистості;
- використовувати основні методи, методологію, знає концепції та перспективи глобалізаційних процесів, має єдине системне бачення природних та суспільних явищ і процесів;
- прогнозувати наслідки впливу глобалізації на всі сфери суспільного життя;
- аналізувати вплив глобальних процесів на формування та розвиток світового господарства;
- визначати особливості політичних глобальних процесів та роль в них національних держав;
- характеризувати вплив глобалізації на культуру, науку та освіту; працювати з соціологічною літературою та з соціологічним понятійним апаратом;
- визначати особливості глобалізаційних процесів в Україні.

Спосіб навчання:

аудиторне.

Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни:

- Основи теорії суспільної географії,
- Регіональна економічна та соціальна географія світу,
- Географія населення,
- Екологія”,
- Загальне землезнавство,
- Геоінформаційні технології в географії,
- Географія материків та океанів,
- Географія світового господарства
- Політична географія,
- Геополітика,
- Конструктивна географія.

Зміст навчальної дисципліни:

Глобалізація як суспільне явище та феномен. Позитивні та негативні риси глобалізації. Протиріччя глобалізації на сучасному етапі розвитку суспільства та роль у їх вирішенні Інтернет комунікацій Сутність демографічної глобалізації. Система демографічної безпеки. Протоглобалізація та її особливості. Історичні напрямки глобалізації. Формування глобальної спільноти. Анти- та альтерглобалістські рухи. Антиамериканізм. Альтернативізм. Ідеологія альтерглобалізму. Інформатизація та розвиток глобального інформаційного простору. Концепції глобального інформаційного суспільства. Проблеми та ризики інформаційної епохи. Формування глобалістики як міждисциплінарної галузі наукових досліджень. Основні школи глобалістики. Сутність економічної глобалізації. Чинники розвитку глобалізації економіки. Світове господарство

сучасності. Соціально-економічні та інтернет-комунікативні наслідки глобалізації економічної системи суспільства. Транснаціональні і мультинаціональні корпорації, їхня історія і роль у економічній глобалізації. Неолібералізм як ідеологія економічної глобалізації в кінці ХХ – на початку ХХІ ст. Вашингтонський консенсус. Виміри політичної глобалізації. Протополітична глобалізація. Військово-політична глобалізація. Трансформація ролі національної держави. Глобальні проблеми безпеки і механізми протидії їм. Міжнародна злочинність і міжнародний тероризм, трансформація цих явищ під впливом глобалізації. Проблема глобального потепління і Паризька угода 2015 р. План ООН щодо боротьби з бідністю (2000 р.). «Українська криза» і криза міжнародної системи безпеки. Мультикультуралізм. Основні рушійні сили культурної глобалізації. Світова культура. Принципи культурної політики в епоху глобалізації. Упередження та стереотипи. Крос-культурні комунікації. Сутність глобалізації освіти: поняття та прояви. Холістичний підхід. Інтенсифікація інноваційних процесів в освіті. Якість освіти. Болонський процес та європейський освітній і науковий простір. Глобальний вимір науково-технічного прогресу. Інтелектуальна міграція. Глобальні проблеми людства. Шляхи вирішення глобальних проблем. Сталий розвиток – стратегія розвитку людства на ХХІ століття. Україна на геополітичній та економічній карті світу і Європи. Україна на світових товарних ринках. Місце України у глобальній та регіональних транспортних системах. Інвестиційний клімат України. Зовнішній борг. Україна у світових міграційних потоках. Вплив глобалізації на науку, освіту в Україні. Рівень глобалізованості України.

Рекомендована література:

1. Білорус О.Г. Глобалізація і національна стратегія України: Монографія. / О.Г. Білорус — К.: ВО «Батьківщина», 2001. — 300 с.
2. Білорус О.Г. Глобалізація і національна стратегія. / О.Г. Білорус – К.: ВО „Батьківщина”, 2001. – 300с.
3. Білорус О.Г. Глобальна перспектива і сталий розвиток: Монографія. / О.Г. Білорус, Ю.М. Мацейко— К.: МАУП, 2005/2006. — 492 с.
4. Бочан І.О. Глобальна економіка: Підручник. / І.О. Бочан, І.Р. Михасюк— К.: Знання, 2007. — 403 с.
5. Василенко І.А. Политическая глобалистика: Учебное пособие для вузов./ И.А. Василенко– М., 2000. – 360с.
6. Глобальний конкурентний простір: Монографія / За ред. О.Г. Білорус. — К.: КНЕУ, 2007/2008. — 680 с.
7. Лукашевич В.М. Глобалистика : навчальний посібник / Лукашевич В.М. – [2-е видання, доповнене та виправлене]. – Львів : Новий Світ–2007. – 440 с.
8. Шахназаров Г. Глобализация и глобалистика – феномен и теория / Г. Шахназаров // Pro et Contra. – 2000. – Т. 5. – № 4. – С. 184-198.
9. Шепелев М.А. Глобалистика: Учеб. пособ. / М.А. Шепелев— Днепропетровск, ДНУ, 2001. — 144 с.

Форми та методи навчання:

лекції, практичні заняття, самостійна робота.

Методи і критерії оцінювання:

– поточний контроль: виконання практичних робіт, виконання контрольних робіт.

– підсумковий контроль: співбесіда у першому семестрі.

100-бальна шкала оцінювання.

Мова навчання:

українська.

Кафедра:

екології та географії.